

Rauma
kommune

Anskaffelsesstrategi

Innhold

Innledning.....	3
Sentrale mål for perioden 2020-2024	4
Hovedmål	4
Delmål	4
Handlingsplan med måleindikatorer for anskaffelsesstrategien	4
Anskaffelsesreglement.....	4
Delmål 1: Måten vi organiserer vårt anskaffelsesarbeid skal være forankret i anskaffelsesstrategien og reglementet	5
Organisering.....	5
Delmål 2: Vi skal ha godt etablerte, effektive og digitale anskaffelsesprosesser	6
Digitale anskaffelsesprosesser	6
Effektiv gjennomføring av anskaffelser.....	6
Operative innkjøp.....	7
Enkeltanskaffelser under nasjonal terskelverdi.....	7
Enkeltanskaffelser over nasjonal terskelverdi	7
Anskaffelser over EØS terskelverdi	8
Oppdeling av anskaffelser	8
Oppfølging av avtaler	8
Avtalelojalitet	9
eHandel	9
Delmål 3: Vi skal ha en høy grad av ledelsesforankring og brukerinvolvering i våre anskaffelsesprosesser.....	10
Økt brukerinvolvering i rammeavtaler.....	10
Delmål 4: Vi skal sikre oss gode løsninger, samt oppnå det beste forholdet mellom kvalitet og pris gjennom konkurranse og dialog med markedet	11
Markedsdialog og konkurranse.....	11
Innovative anskaffelser	11
Delmål 5: Våre anskaffelser skal bidra til å ivareta vårt samfunnsansvar.....	12
Samfunnsansvar	12
Sosiale forhold.....	12
Klima og miljø.....	12
Økonomi.....	13

Innledning

Anskaffelser er, ved siden av lønn, offentlige virksomheters største utgiftspost. Organisering av anskaffelser og bevissthet om en god anskaffelseskultur har derfor stor betydning for om offentlige virksomheter utnytter ressursene godt og oppnår sine målsettinger. Våre anskaffelser iverksettes for å støtte arbeidsprosessene i kommunens definerte kjernevirksomheter. Anskaffelsene har ingen direkte verdi i seg selv som kommunal oppgave, men leveransene som følger av anskaffelsen, er likevel en kritisk faktor for at tjenesteproduksjonen skal fungere som forutsatt. Å gjøre gode anskaffelser og ha en god anskaffelsesfunksjon totalt sett er derfor av stor strategisk betydning for vår tjenesteproduksjon.

Vi ønsker en anskaffelsesfunksjon som skal være helhetlig og sikre at kommunen effektivt håndterer sine anskaffelser samtidig som vårt samfunnsansvar blir ivaretatt. Våre anskaffelser skal være strategiske redskap som skal bidra til å nå de mål vi som kommune har satt oss. Dette krever klare føringer fra ledelse, et sentralt overordnet faglig ansvar for anskaffelsesprosessene og et klart internt reglement. Et slikt overordnet faglig ansvar vil bli ivaretatt av ROR Innkjøp. ROR Innkjøp er et vertkommunesamarbeid innen anskaffelser som består av kommunene Rauma, Aukra og Molde, hvor Molde er vertskommune. ROR Innkjøp er prosessansvarlig for anskaffelser og rammeavtaler hvor de gjennomfører anskaffelseskonkurranser, forvalter rammeavtaler og fungerer som anskaffelsesfaglig rådgiver.

Vi skal også fortsette vårt arbeid med å digitalisere en så stor del av anskaffelse som vil være praktisk mulig. Målene som ligger i anskaffelsesstrategien, må konkretiseres i handlingsplaner og danne grunnlaget for måten innkjøp organiseres på. Anskaffelsesreglementet må gjenspeile strategien og være et viktig verktøy for alle som gjennomfører anskaffelser i kommunen.

Vi ønsker en høy grad av bruker- og ledelsesinvolvering med aktiv involvering av ledere og faggrupper i anskaffelsesprosessene. En faggruppe, forankret i ledelsen, skal bidra med å definere bla. riktig kvalitet, pris veid opp imot kvalitet, vektlegging av servicegrad og samfunnsansvar.

Som kommune er vi opptatt av å ivareta vårt samfunnsansvar. Samfunnsansvar innebærer bla. å stille krav til miljø og til lønns- og arbeidsforhold ved anskaffelser av varer og tjenester. Å vektlegge klima- og miljøhensyn, sosialt ansvar og ansvar for å motvirke sosial dumping skal være en naturlig del av anskaffelsesprosessen.

Toril Hovdenak

Kommunedirektør
Rauma kommune

Sentrale mål for perioden 2020-2024

Anskaffelsesstrategien består av hovedmål og 5 delmål som presenteres i egne avsnitt.

Hovedmål

En anskaffelsesstrategi som sikrer at vi ivaretar vårt samfunnsansvar, samtidig som vi oppnår det beste forholdet mellom kvalitet og pris.

Delmål

- Delmål 1: Måten vi organiserer vårt anskaffelsesarbeid skal være forankret i anskaffelsesstrategien og reglementet.
- Delmål 2: Vi skal ha godt etablerte, effektive og digitale anskaffelsesprosesser.
- Delmål 3: Vi skal ha en høy grad av ledelsesforankring og brukerinvolvering i våre anskaffelsesprosesser.
- Delmål 4: Vi skal sikre oss gode løsninger, samt oppnå det beste forholdet mellom kvalitet og pris gjennom konkurranse og dialog med markedet.
- Delmål 5: Våre anskaffelser skal bidra til å ivareta vårt samfunnsansvar

Handlingsplan med måleindikatorer for anskaffelsesstrategien

Anskaffelsesstrategien vil bli etterfulgt av en handlingsplan med måleindikatorer som skal sikre forankring og implementering i kommunens virksomheter. Mal for handlingsplanen utarbeides av ROR Innkjøp og tilpasses av hver kommune ut fra egen organisasjon.

Anskaffelsesreglement

Anskaffelsesreglementet skal gi en veiledning til de som er bemyndiget til å gjennomføre anskaffelser og skal reflektere strategien. Reglementet skal bidra til å definere riktig kunnskapsnivå for å gjennomføre de forskjellige typer anskaffelser. ROR Innkjøp utarbeider et anskaffelsesreglement som er basert på vedtatt anskaffelsesstrategi. Anskaffelsesreglementet tilpasses av hver kommune slik at den gjenspeiler politisk vedtatte føringer og eget ambisjonsnivå. Reglementet skal være brukervennlig og gi relevant praktisk informasjon.

Delmål 1: Måten vi organiserer vårt anskaffelsesarbeid skal være forankret i anskaffelsesstrategien og reglementet

Organisering

Hva ønsker vi å oppnå:

Anskaffelsesprosessene skal være helhetlige og sikre at kommunen kan gjennomføre sine anskaffelser på en korrekt og effektive måte. Bestillerrollen skal defineres med tilhørende fullmaktsforhold og kompetansekrav.

Hvordan oppnå dette:

- ROR Innkjøp skal ha det sentrale overordnede faglige ansvaret for anskaffelsesprosessene og skal ha den nødvendige kompetansen og kapasiteten for å kunne ha denne rollen.
- Målene som ligger i anskaffelsesstrategien, må konkretiseres i handlingsplaner og danne grunnlaget for måten anskaffelser organiseres på. Dette må gjennomføres i hver kommune.
- Arbeidsdeling mellom ROR Innkjøp og kommunen defineres tydelig.
- Den enkelte enhet organiserer sin anskaffelsesfunksjon med tanke på å ha færrest mulig bestillere.
- Bestillerrollen i virksomhetene defineres.
- Kunnskapsbehovet til bestillere kartlegges og det legges til rette for faglig utvikling av bestillere.

Delmål 2: Vi skal ha godt etablerte, effektive og digitale anskaffelsesprosesser

Digitale anskaffelsesprosesser

Hva ønsker vi å oppnå:

Vi skal ha en så stor grad av digitalisering i våre anskaffelsesprosesser som mulig. Vi skal ha verktøy som gjør anskaffelsesprosessen enhetlig, profesjonell og sporbar.

Hvordan oppnå dette:

- Alle anskaffelseskonkurranser som hører under «Lov om offentlige anskaffelser» skal gjennomføres i et digitalt konkurransegjennomføringsverktøy (KGV).
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at de som skal gjennomføre en konkurranse får tilgang til et konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) og sørge for at de som skal arbeide med disse verktøyene får tilstrekkelig opplæring.
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at utførere får tilgang til de samme maler og dokumenter.
- Kommunen skal øke sin bruk av eHandel i selve anskaffelsen.

Effektiv gjennomføring av anskaffelser

Hva ønsker vi å oppnå:

Vi skal gjennomføre våre anskaffelser på en effektiv og profesjonell måte. Gjennom gode prosesser og avtaler så skal vi oppnå gode priser og leveringsbetingelser.

Hvordan oppnå dette:

- Økt bruk av eHandel.
- Etablering og bruk av flere rammeavtaler.
- Optimalisere antall leverandører i egen portefølje.
- Færre bestillere i avdelingene.
- Virksomhetene skal selv foreta operative anskaffelser innenfor inngåtte rammeavtaler.
- Vurdere større og færre bestillinger for å redusere antall bestillinger.
- Det skal opprettes faggruppe for alle anskaffelser som krever kravspesifikasjon.

Operative innkjøp

Hva ønsker vi å oppnå:

De daglige driftsrelaterte anskaffelsene utføres av enhetene selv.

Hvordan oppnå dette:

- eHandel skal benyttes der det er lagt til rette for det i rammeavtalene.
- Det skal foreligge en elektronisk bestilling, som et minimum skal epost benyttes.
- Gradvis overgang til at alle bestillinger skal bestilles/registreres i eHandel.
- Ha klare mål for hver kommune når det gjelder økt bruk av eHandel.

Enkeltanskaffelser under nasjonal terskelverdi.

Hva ønsker vi å oppnå:

Disse anskaffelsen skal primært utføres av den enkelte enhet med støtte fra ROR Innkjøp.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Sørge for at de som skal gjennomføre denne typen anskaffelser har den rette kompetansen.
- Anskaffelsen skal gjennomføres i et digitalt konkurransegjennomføringsverktøy (KGV).
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at de som skal utføre dette får tilgang til de samme maler og dokumenter.
- I alle konkurranser bør ROR Innkjøp involveres før arbeidet med konkurransen starter.
- ROR Innkjøp bør kvalitetssikre konkurransen før den gjennomføres.

Enkeltanskaffelser over nasjonal terskelverdi

Hva ønsker vi å oppnå:

Disse anskaffelsene skal primært utføres av den enkelte enhet med involvering fra ROR Innkjøp. Denne delen av regelverket er regel- og prosedyrestyrt og krever kompetanse om «Lov om offentlige anskaffelser» for gjennomføring av konkurranser.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Sørge for at de som skal gjennomføre denne typen anskaffelser har den rette kompetansen.
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at de som skal gjennomføre en slik konkurranse får tilgang til et KGV verktøy.
- Anskaffelsen skal gjennomføres i et digitalt konkurransegjennomføringsverktøy.
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at de som skal utføre dette får tilgang til de samme maler og dokumenter.
- Vurdere opp imot egen kompetanse om konkurransegjennomføringen bør ledes av ROR Innkjøp.
- I alle konkurranser skal ROR Innkjøp involveres for kvalitetssikring før gjennomføring.

Anskaffelser over EØS terskelverdi

Hva ønsker vi å oppnå:

Disse anskaffelsene kan utføres av den enkelte enhet med involvering fra ROR Innkjøp. Denne delen av regelverket er regel- og prosedyrestyrt og krever høy kompetanse om «Lov om offentlige anskaffelser» for gjennomføring av konkurranser.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Alle rammeavtaler skal etableres av ROR Innkjøp.
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at de som skal gjennomføre en slik konkurranse får tilgang til et KGV verktøy.
- Anskaffelsen skal gjennomføres i et digitalt konkurransegjennomføringsverktøy.
- ROR Innkjøp skal legge til rette for at de som skal utføre dette får tilgang til de samme maler og dokumenter.
- I alle investeringskjøp utenom bygg og anlegg skal ROR innkjøp involveres, enten for gjennomføring, støtte eller kvalitetssikring.

Oppdeling av anskaffelser

Hva ønsker vi å oppnå:

For å gjøre det lettere for små og mellomstore bedrifter å delta i konkurranser om offentlige kontrakter, skal kommunen søke å dele opp anskaffelsen på en formålstjenlig måte. Oppdeling av anskaffelser kan gi økt konkurranse om oppdraget ved at delkontraktene er bedre tilpasset små og mellomstore bedrifters kapasitet, fagområde eller geografiske plassering.

Hvordan skal vi oppnå dette:

En skal alltid søke å dele opp anskaffelsen på en formålstjenlig måte.

Oppfølging av avtaler

Hva ønsker vi å oppnå:

En strukturert og målrettet oppfølging er helt nødvendig for å hente ut de gevinster eller målsetninger som ligger i en avtale. Alle avtaler skal ha en avtaleansvarlig. Avtaleansvarlig er ansvarlig for å følge opp avtalene iht. til de forpliktelser som ligger i avtalen, og være bindeleddet mellom leverandør og våre brukere.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Alle avtaler skal inneholde forpliktelsene rundt oppfølging, som f.eks møtehyppighet, milepæler, målsetninger og rapportering.
- Det skal pekes ut en avtaleansvarlig for hver avtale.
- ROR Innkjøp skal utarbeide en egen prosedyre for avtaleoppfølging.
- Alle avtaler skal være tilgjengelige i kontraktsadministrasjonsverktøyet.

Avtalelojalitet

Hva ønsker vi å oppnå:

En inngått avtale er forpliktende for begge parter og skal følges.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- En avtaleoversikt må ligge tilgjengelig for alle ansatte. ROR Innkjøp er ansvarlig for dette.
- Avtaleopplysninger må være tilgjengelig for alle ansatte i kontraktsadministrasjonsverktøyet. ROR Innkjøp er ansvarlig for dette.
- Avtalene skal benyttes.
- eHandel skal benyttes der det er lagt til rette for det.

eHandel

Hva ønsker vi å oppnå:

Gjennom eHandel skal vi sikre god kontroll på våre anskaffelser, at vi får de betingelsene vi har krav på, samt ha en effektiv digital gjennomføring av anskaffelsesprosessen.

Hvordan kan vi oppnå dette:

- eHandel skal benyttes der det er lagt til rette for det i rammeavtalene.
- Bestillere skal gjennomføre en så stor del av alle transaksjoner i eHandel som mulig.
- Gradvis overgang til at alle bestillinger skal bestilles/registreres i eHandel.
- Sørge for at de som skal gjennomføre denne typen anskaffelser har den rette kompetansen.
- Antall leverandører med bruk av eHandel skal økes.

Delmål 3: Vi skal ha en høy grad av ledelsesforankring og brukerinvolvering i våre anskaffelsesprosesser

Økt brukerinvolvering i rammeavtaler

Hva ønsker vi å oppnå:

For å gi økt kvalitet på selve anskaffelsen og bruken av avtalen skal ledere og brukere av rammeavtalene involveres.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- I alle rammeavtalekonkurranser hvor det skal utarbeides en kravspesifikasjon, skal det etableres en faggruppe som består av representanter fra brukerne.
- En faggruppe skal legge føringer for strategiske valg som riktig kvalitet, pris veid opp imot kvalitet, vektlegging av servicegrad og samfunnsansvar. Disse føringene må være forankret i øverste ledelse.
- Faggruppen skal ha et klart mandat og definerte oppgaver. ROR Innkjøp skal utarbeide en egen instruks for faggruppen.
- Faggruppemedlemmene skal utpekes av ledelsen i hver konkurranse.
- Gruppen skal som et minimum ha med representanter fra alle kommunene som deltar i konkurransen.

Delmål 4: Vi skal sikre oss gode løsninger, samt oppnå det beste forholdet mellom kvalitet og pris gjennom konkurranse og dialog med markedet

Markedsdialog og konkurranse

Hva ønsker vi å oppnå:

Vi skal ha god kunnskap om markedet og hva som påvirker god behovsdekning. Sannsynligheten for god behovsdekning er større jo mer en vet om markedet. Gjennom dialog med markedet skal vi få:

- Verdifull informasjon om hvilke behov det er mulig å dekke nå og på sikt.
- Muligheten til å påvirke markedet ved å fortelle om våre målsettinger og behov.
- Få vite hva som påvirker konkurransen.
- Få oversikt over hvilke krav og kriterier det er anskaffelsesfaglig klokt å stille.
- Få oversikt over hva kostnadene er over tid (livssyklus kostnader).
- Kartlegge miljøbelastning og samfunnsutfordringer som er knyttet til ulike løsningsalternativ.
- Informasjon om det i det finnes en løsning i markedet som dekker virksomhetens behov.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Som hovedregel skal markedsdialog benyttes. Hvilken dialog som skal benyttes tilpasses den enkelte konkurranse. Det skal derfor utføres en behovsvurdering i alle anskaffelseskonkurranser.
- Stimulere leverandørmarkedet til størst mulig konkurranse gjennom dialog og utforming av våre konkurranser.

Innovative anskaffelser

Hva ønsker vi å oppnå:

Vi skal tilrettelegge for at morgendagens samfunnsutfordringer løses, samtidig som nye vekstnæringer får muligheter til å utvikle seg. Vi skal legge til rette for mere bruk av innovative anskaffelser.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Vi skal i økende grad velge anskaffelsesprosedyrer og kontraktsformer som fremmer innovasjon, der dette kan bidra til nye og bedre løsninger på strategisk viktige områder.
- Vi skal legge til rette for mottak av innovative ideer og utvikling av gode løsninger, som kan dekke både dagens og fremtidens behov og sikre dialog med innovative aktører og kunnskapsmiljøer. Dette kan være innbyggere, leverandørmarkedet, relevante forsknings- og kunnskapsmiljøer eller innovative miljøer innen næringslivet.

Delmål 5: Våre anskaffelser skal bidra til å ivareta vårt samfunnsansvar

Samfunnsansvar

Våre anskaffelser skal bidra til like konkurransevilkår og seriøsitet i leverandørmarkedet. FNs bærekraftsmål og våre etiske verdier skal være premissgivende i våre anskaffelsesprosesser.

Sosiale forhold

Hva ønsker vi å oppnå:

Vi skal sørge for at Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) sine kjernekonvensjoner blir ivaretatt av våre leverandører.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Kommunens avtalepartnere må forplikte seg til å følge ILO kjernekonvensjonene, samt de krav som ligger til lønns- og arbeidsvilkår. Dette kravet gjelder også for eventuelle underleverandører.
- Våre avtalepartnere skal forplikte seg i et eget dokument til å følge ILO konvensjonene.
- I avtaler og prosjekter der det er en del av avtalen skal dette følges opp regelmessig. Leverandørene skal dokumentere at de følger opp og holder seg innenfor de krav som er stilt.

Klima og miljø

Hva ønsker vi å oppnå:

Våre anskaffelser skal være et virkemiddel for å gjennomføre våre miljø- og klimastrategier.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- Klima og miljø skal vektlegges, enten som et krav eller kriterium for tildeling av kontrakter.
- Utarbeide retningslinjer for hvordan og når miljøkrav skal stilles i ulike typer av anskaffelser. ROR Innkjøp utarbeider disse.
- Unngå produkt som har negative miljø- og klimakonsekvenser.
- Der markedet kan tilby godkjente merkeordning, skal det stilles krav om at varene eller tjenestene skal ha slik en slik merkeordning.
- Å stille krav om bruk av godkjente merkeordninger krever spesiell kompetanse. Kommunene skal derfor søke medlemskap i Nettverk for miljømerket innkjøp.
- Systematisere avtaleoppfølging i forhold til miljø- og samfunnsansvar.

Økonomi

Hva ønsker vi å oppnå:

Vi skal jobbe for å hindre sosial dumping, svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

Hvordan skal vi oppnå dette:

- «Strategiske grep for å hindre svart økonomi og arbeidslivskriminalitet ved anskaffelser i kommuner og fylkeskommuner» utarbeidet av KS, LO, NHO, Unio, YS og Skatteetaten i samarbeidet mot svart økonomi (SMSØ) skal danne grunnlaget for våre anskaffelser.
- Anbefalte Seriøsitetsbestemmelser utarbeidet av Fellesforbundet, BNL, KS og Difi skal danne grunnlaget i våre bygge- og anleggskontrakter.
- Det skal utarbeides risikoanalyser i de anskaffelsene/prosjektene hvor dette er aktuelt, for å iverksette riktig nivå på krav og oppfølging.
- I avtaler og prosjekter, der dette er en del av avtalen, skal det følges opp regelmessig og leverandører skal dokumentere at de følger opp og holder seg innenfor de krav som er stilt.